

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu malo stvari, a nasloga sve polkvarci" Nar. Posl.

Predplata: s poštarnim stojil 2 for., a ujedno samo 1 for. za cijelu godinu. Razmerno 1 for., a ujedno 50 novčića za pol godinu. Izvan Carissino nisu poštarni. Godj se najviše 8 seljakih to su voljni, da im Llist saljemo sruši ukupno pod jednim zavojem i manom, darat čemo za 70 novčića na godinu strakonu. Novčić se salju kroz poštarsku Načelnicu. Ime, prezime i najbolju Postu valja jasno označiti. Komu Llist nedodje na vrijeme, nuka to javi odpravniku u otvoru pisma, za koju se ne moguva nikakva poštarna, napisat izvana Načelnicu. Tko Llist prima i drži, ako jo poštu, ga i plaće.

NAČRT pravila za kotarska gospodarska družtva.

Inne, sjelo i zadatak.

§. 1. U ustanovljeno je „Gospodarsko družtvo za kotar.“ §. 2. Tomu je družtvu zadatko: Upucivati stanovništvo ovoga kotara na razložnije gospodarenje u svakoj struci.

Postizanje svrhe.

§. 3. Družtvo će nastojati da postigne svoju svrhu: primjerom umnoga gospodarstva, nagovorom, priznanicima i darovi, uprosi na običinske, zemaljske i državne oblasti, predstavnikima na zakonodavne saborove glede uredjenja poljodjelskih odnosa, godišnjimi prinosi družvenih članova i nagradama od pojedinaca i oblasti.

Članovi, dužnosti i prava Jim.

§. 4. Članom družtva biti, ima pravo svaki samostalan čovjek, koji može po svojoj časti, službi, zanimanju i drugih dobitih sposobnostih družtvu koristiti.

§. 5. Članovi se diele u prave i počasne. Pravi su oni, koji pristupe družtvu očitom voljom, da vrše sve dužnosti družtvene. Počasnimi članovi bira družtvu ljudi u gospodarstvu znamenite, i koji bi mogli družtvu osobito koristiti.

§. 6. Pravi članovi dužni su točno vršiti sva družtvena pravila, dokle sborom i tvorom unapredijavati družtvene svrhe; dolaziti na skupštine; plaćati članovinu u novcu ili raboti, računajući ju po na dan; obavljati časti, koje jim se daju, ako neimaju težka razloga proti tomu; osim toga svaki je pravi član dužan družtvu prodavati sjemenje, mlađa stabla, rozge itd. u običnu cenu, ako bi družtvo to zahtjevalo.

§. 7. Svaki pravi član ima pravo: birati i izabran biti; na skupštinstih glasovati i predlagati, interpelovati, svaku dobu pregledati družtvenu blagajnu, od družtva dobiti sjemenja, nasada itd., za onoliko, koliko je družtvo za to potrošilo; rabiti družtvene knjige i spise.

§. 8. Ako bi se slučajno medju članovi o družtvenih stvarih razpreporodiće, suditi će ih pomirnicu, od kojih svaka stranka bira jednoga, a održ jednoga.

§. 9. Tko zeli postati članom mora se prijaviti družtvenom odboru i obećati, da je pripravan vršiti družtvene dužnosti. Bude li primljen dobiti maticu:

§. 10. Iz družtva može svaki, po volji izstupiti po ustanovi §. 13.

§. 11. Glavna skupština, a ako je sila i odbor, ima pravo većinom glasova brisati iz družtva člana o kom bi pokazano bilo, da očito radi proti družtvenim svrham.

§. 12. Pravim članom prestaje biti: a) ko svojevoljno izstupi; b) ko umre;

c) ko je izobčen. Gubi sam po sebi članstvo onaj, koji bi izgubio građansku pravu.

Umre li koji pravi član, to imaju njegovi baštinici i pravni nasljednici platiti družtvo zaostavši godišnji prinos.

§. 13. Ko hoće iz družtva izstupiti mora to bar tri mjeseca prije svršetka godine odboru javiti, maticu povratiti i jos za godinu, u kojoj izstupa, članovinu platiti. Najavi li to kasnije, mora platiti takodjer za sljedeću godinu.

§. 14. Ko bi dve godine redom zanemario platiti članovinu ima se stopev onda, kad ga je družtveno predsjedništvo dva puta zahodo pismeno opomenulo, smatrati izobčenim članom, a dužan je platiti zaostavši prinos i povratiti maticu.

Glavne skupštine.

§. 15. O sljedećem ima glavna skupština odlučivati: 1. Izabirati predsjednika, podpredsjednika, dva odbornika i tajniku; 2. Imenovati počastne članove; 3. Ustanoviti godišnji prinos članova; 4. Potvrditi godišnji račun, predajam za sljedeću godinu i odobriti troškove nepredviđene u predjemu; 6. Ustanoviti djelovanje, broj i medje podružnicama. 7. Izabirati članove; 8. Promjenjivati pravila i razpuščati družtvo. 9. O svem onom, o čem hoće članovi izrično, da se na glavnoj skupštini razpravlja.

§. 16. Družtvo ima svake godine jednu redovitu glavnu skupštinu. O mjestu i vremenu, gdje se ima sljedeća skupština držati, odlučuje skupština u predjasnjoj sjednici.

§. 17. Glavnoj skupštini ima predsjedati predsjednik ili njegov namjesnik, a zapisnik voditi tajnik.

Da budu odluke skupštine pravovaljane, mora biti prisutno osim predsjednika (ili njegova zamjenika) i tajnika najmanje ... pravih družtvenih članova.

§. 18. Kad se je svršilo vjećati o točkali u dnevnom redu naznačenih, ima svaki član pravo govoriti o svračenom onom, što spada na družtvo. Dakako mora to pred glavnom skupštinom javiti predsjedništvo, koje ima ustanoviti, kad ima ono, što nije u dnevnom redu, na red doći.

Pravilno je red onoga o čem se ima na glavnoj skupštini govoriti ovakav: 1. Izvješće za prošlu godinu; 2. Podastrengje računa za prošlu godinu i proračuna za buduću. 3. Izvješće i predlozi odborovi; 4. Izvješće i predlozi po-družnica. 5. Predlozi i predavanja pojedinih članova.

Samo skupština može odlučiti, da se tim redom nevjeća.

§. 19. Skupštine su očite, Postupa se parlamentarnim načinom, i glasuje javno.

Da bude odluka pravovaljana mora biti za nju absolutna većina prisutnih članova; da se što odluci o točki 8. §. 15. zahtjevaju se dve trećine prisutnih članova.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTOV I ODPRAVNIČTOV

najavo se
Tipografija Figli di C. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pisma so salju platjeno poštarnine. Vesti, dopisi i drugi spisi stampaju se u cijestosti II u izvadku, naime prama stroj vrednosti i smjera ogranice Litsa. Ne podpisani - go dopisi - neupotrebljiva. Osoba napadanja i cijelo sukriveno stari ponosalo mjesto u ovom Llistu. Priobčena so pisma tiskaju po 5 novčića redak. Oglaši od 8 redak stoja 50 novčića, a stari redak surđe 5 novčića; il u sljduju opoznjava po što se pogedao oglašnik i odpravnik. Dopisi se novčiću. Uredništvo i odpravnik, osim izvanrednih slučajova, nedopisuju, nego putem stoje Zistarnice.

se točno izvješće ima podnesti glavnoj družtvenoj skupštini. Na skupštini podružnice slobodno je doći i onim gospodarom, koji nisu članovi, ali nemaju na njoj glas.

Zagovornik i Jezik.

§. 32. Družtvo ima pravo na glavnoj skupštini odabrati si zagovornika.

§. 33. Družtvo će govoriti i pisati hrvatski; u potrebi rabiti će i druge jezike.

DOPISI.

U Kastvu due 10. aprila 1878.

Podpore od „Bratovšćine“. — Dne 3. aprila sastao se je u podpunom broju odbor „Bratovšćine hrvatskih ljudi u Istri“, da podieli podpore siromašnim učenicom. Svih moliteljih bise 16. To je najbolji znak kakva nevojna tare letos naše istarske kmetovje. Toliki broj moliteljih bise uzrok, da je odbor odlučio podieliće one godine 260 for. Možebit će ikogod odboru prigovoriti da previše dieli, i u odboru nije taknuo ni glavnice niti kamate, dapaće je nade da će i letos glavnice za koju stotinu narasti. Odbor treba, da ponaze i sađaše siromašne učenike, kojih žalibze ima mnogo bez nikakve podpore.

Odbor bi bio rado dopitao svim moliteljem podpore, nu je ipak dvojici morao uzkratiti. Podpore bijahu dopitane sljedećim učenicom:

Pavlu Bariceviću pravniku iz Vranja 35 f. Ivanu Grskoviću sedmoškolcu iz Verbnika 20 f. Petru Bonišačiću petoskolcu iz Baške 20 f. Josipu Ivaniju Čelviroškolcu iz Poljanah 20 f. Antunu Stembergaru drugoskolcu iz Jelsana 20 f. Matiji Rovisu šestoškolcu iz Pična 20 f. Antunu Židariću pertoškolcu iz Lindara 20 f. Vinku Mandiću iz Kučeli, Vekoslavu Kinkeli iz Rukavea, Josipu Vlahu iz Jušići, Ivanu Mahulji iz Verbnika, Albertu Brozoviću, Antunu Dukiću i Franju Rubeši, (ova trojica iz Kastva), učiteljskim pripravnikom u Kopru po 15 for.

Istina da pojedinac nedobije velike svote, nu ipak dobije velike kamate za plaćeni novac. Odbor je još odlučio neka se tiska koja stotina izlisačak pravilab, jer svaki novi član želi znati način i svrhu tog dobrotvornog družtva.

Konačno izrazi odbor vruću želju, da bi u svakom gradicu i povećem selu bio koji povjerenik, jer jedino ovim putem moći će se Bratovšćina dočepati žudjene svrhe. Isto priporuča neka se prijavili predsedništvo Kastav oni, kojim je stato do napredka Bratovšćine, te bi primili povjereništvo. Povjerenici pak neka sdušno skrbe, da se čim više ovo družtvo osobiće med prostim pakom razsiri a imućnije nagovore, da pristupe kao utemeljitelji. Ako hoćemo to čemo i moći. Nepomožemo li si sami, a ko svojevoljno izstupi; b) ko umre;

Iz Martinštice na otoku Cresu, mjeseca travnja 1878.

Već evo punih osam godinicačitam vaš cijenjeni list, a misam vam još pisao nijednoga dopisa, očekujući, da će to koja mudrija glava od mene učiniti; nu na moju zašlost nevidim nijednoga. Oda svuda čitam dopise tužeće se poradi skolah, nu sa otoka Cresa nikad nijeu^{noga}! Zato evo mene prvoga, da se malo iztužim, te vam opisem zašlostno stanje naših škola, nego molim vašu dobrotu, da mi popravite pogreške, jer sam još tomu nevjest i mogu lako pogrešiti.

"Iko muči, tomu je pravo!" veli naša poslovica. Dali naš narod zna trpiti i mučati dosta težkih nevoljih. Evo, kako rekoh, čitam više puti dopise, gdje se ikogod lazi na škole, negdje na talijanske a narod je hrvatski, negdje na slabo uređene škole, negdje na slaba učitelja itd., a u nas? — A u nas, što je sramotno ni reći, nima škole nikakve, ni talijanske ni hrvatske! Zašlostno li stanje u ovaj podobčini, gdje bi moglo pohadati školu preko 50 djece: i to nije samo u nas, nego na cijelom otoku sto je izvan grada, a u gradu škola talijanska, koja i onako nije za nas, jer je predugo to ju naša dječa nemogu nikako polaziti, a siromak kmet nemože smagati trozkovah, da drži djece u gradu u školi, da mu se uči u tudjem jeziku 2—3 godine, a kad doma, nezna niš. Naša slavna občina ili podestarija nemari za školu, dapače joj je i draga, da se škola neuči, jer da nije tako, nebi upravljala onimi novci, kojima su se placali duhovni pastiri? ili kapelani, da školu drže — novci od starine naši, koji su bili ustanovljeni, kad je bilo povraćeno crkvam blago. Ti novci su se preselili tom pogodbom, da će nam se plaćat od njih učitelj; nu zalihe već cijeli 8 godinieka neima ni znaka skoli. Učinila se u občinskom uredu molbenica, da se odpravi na Kapitanat i na Juntu, na koju su se podpisali naši poglavari i više kmetali, te i sam g. Podista občevski. "Non ste aver paura, la suplica ve sarà bona, gaverà la scuola, ve daremo il maestro" dok su bili ondje, a kad oni tja, molbenicu u kut, a vi čekajte učitelja i školu. Pitao jedan od naših kneta, da će uzet na se učiteljsko breme, samo da mu doreste te mu dadu primjerenu plaću, nu njeni našli sto prigovor, da neima školah, da mu se hoće da prodje 7 razrednih školskih do izpita zrelosti (esame di maturità) te da nije nikako vrstan za učitelja. On je došto prost čovjek bez škola, ali bi barem naučio djecu čitali i pisati, a ovako se neuče ničemu akone licenciranju i opaku govorenu, dangubeć i skakulaču simo i tam.

Kad on nije vrstan, a oni neka nam drugačija, savršenoga i dobrog učitelja. — No, dali bi nam morbit i učitelja, ali onda nebi upravljali onimi novci, a kad bi se djeca stogod u školi podučila te malo progleđala i uvidila, kako stvari u svetu stope, nebi nam mogli napraviti na pleća svaku ljeto namete ili adicionale, negda 5, negda 10, negda 15 negda 20 a lani i 25 nov. od svakoga forinta stibre ili kontribucona, pa kad pitamo kamo i zašto ti novci sve odgovara „per i bisogni comunali“. Samo daj pak muči, kako ona pričea, kad su vodili Turci jareva pred raju „platili harač rajo“ Oni imaju, kako se kod nas veli, sukno i škare u rukuh, pa kroje po svojoj volji, a mi moramo plesati, kako nam oni sviraju. I tako vam eto kod nas stvari stope, dok naš narod čamu i gluposti i neznanstvu. Kad su pako već izbori, onda nam posluju listu i poziv na biralište, pa sve sama ili većim dijelom imena ljudi, kojih već puno godinah neima na svetu; ako tko dođe, koji nije imenovan, oni mu reku: „chi non è

nominato o non ha la procura, non ha l'autorità di votare.“ A što će mu vrag prokuru udjelat, kad nije živ onaj, koji je pozvan? A naš narod nezna tomu zlu doskociti, prepisav imena, te se obično čuje reći: „Neka zbiraju kako te, ter istesu delaju će ih je voja.“ A naši starešine tresu se od straha pred njima te kad dođu pred njih, skinu kapu i ture ju pod pazuhu, pak ponizno slisaju, što jim oni naredjuju, makar s pukom i kožom derali, samo da njim reku „sior anciano“ oni su zadovoljni, a neviđe nevoljni, što pada na siromaha kmetu, da to pada i na njih, akoprem nisu svi takovi, ali što će jedan ili dva medju tolikemi? Svemu tomu je kriva glupost i neznanstvo; kad bismo imali škole, bilo bi već prsvjetljenih glavah, koje bi znale stvari, uređili.

Zato molim ponizno poštovano uredništvo Naše Sloge, neka izvori utiskati ovo u svoj cijenjeni list, nebi li ovo doprilo do koje više oblasti, te morbit koga u srdeču dirnulo, da nam kad god svane zora, zora prsvjetle i napredka. Ja znam pokle Sloga polazi naš pak po Istri, da se je netko i probudio te se vee na više mjestih ustrojila škola, negdje nova a negdje stara ponapravila, samo kod nas niš; jer „iko isče nahodi, a tko kuca otvara mu se“ dočim mi niš neisčemo i niš nenhodimo!

Rodoljub iz Sv. Martina.

Sa Učke.

Uvodni članak posljednjeg broja „Naše Sloge“ donio nam je velevarnu vijest, o plemenitoj naime nakani premilogu nam Biskupa. Nije srda da nebi gaunuo bilo čitajući pozorno onaj članak. Čuje se iz ustih prostoga seljaka: blagoslovio nam Bog takvu biskupa, blagoslovio njegovu plemenitu nakantu, uudio mu stostruki plodon previški dar! I doista, mora svatko, prost i izobražen reći: dobrí pastiru, dobro si shvatio kukavno stanje mile nam domovine, mužki si nakonio joj doskočiti u pomoć; odizvali ti se nu hiljadu plemenita srđca i vidi ti u kratko Konvikt, koji odgojivao svjetsne tezake za vinograd od Boga ti povjeren!

Propadajuća nam občina neima ufanja da joj pomoć dodje od druguda, ako ne od sdušnoga i iskrivenoga svećenika ili od kakvoga učitelja, a riedko gdje od kakvoga činovnika. Kako se dakle nebi imalo radovati srđce svakoga Istrijanca, kad bi vido zavod, gdje mu se sinci izobrazuju za buduće blagodati mile nam domovine.

Tomu se ima tim više svatko radovali, što bi s Konviktom došlo vrieme kad bi zemlju imala svoje sinčice za svećenike, koji bi ju ljubili, njegovali, i rado se za nju žrtvovali. O tom najsjajniji imamo izgled u premilom nam biskupu. Njega dade na svjetlo uboga istarska seljakinja; pa sto nije doselje taj nas premlili zemljak za domovinu učinio i što sve nekani učinili?

Kad bi već jednoč dragi nam biskup vido izpunjenu svoju nakantu, gotov naime Konvikt, što svaki Istrianek moli, da Bog u kratko, bojati se je, da bi mu srđce pozlijivovalo, da mladež rad kukavne i zdvojne plaze nebi se rada posvećivala stalištu svećenskomu. I doista čuditi se mora svatko, kako naši vladajući ljudi neće da vide, da je jednomu čovjeku sa 210 forinta plaće gotovo nemoguće živiti. Istina, svaki svećenik imade nešto i od tako zvanih izvarenih dohodaka, a to su sv. mise. Ali pitamo svakoga, koliko se toga more računati poslije što je vjada izdala takove zakone, da lihvari mogu i posljednji novčić kmetu učeti? Gospoda i bogataši hoće da su slobodnjaci, koji neće da znaju ništa ni o Bogu ni o duši. Pitam, od koga

će dakle svećenik da izčekuje milostinju za kakvu svetu misu? Opetujem, jedu li pak može sa 200 uzimimo 450 sve kupno forinta živiti? Ali reći će mi to: ministar nastave i pravosudje dava svećenikom svake godine podporu. Jesi, ove godine dobili su duhovni pomoći nici 23—24 forinta, i to poslije 15 mjeseci izčekavanja. Neznan jedali mogu duhovni pomoći nazvati ovo podporom? Svakako mnijem, da su mnogi, koji bi rekli, kad bi jim bilo čast govoriti s njegovom preuzvišenost ministrom Stremajerom: nek vaša preuzvišenost drži i ove forinte, jer nam s njimi baš ništa pomoći nećete. Jesi i drugo, što po mom izkustvu veoma upliva na mlada srđca, a to jest postupanje s duhovnim pomoći. Veći dio njih mora da ide u pomoć kakovomu iznevrgomu staromu župniku. Ovdje, sva kuko s neznačnom župnikom, mora sve dosobriči na svoja pleća uzeti, a to bez ikakve navade.

Zgodи se, da župnik imade po 40—50 forinti podpore za držati konja. Iznećnogne li župnik, poslije mu se pomoći. Sad niti župnik niti duhovni pomoći neimadu pausala, prem da posljednji mora uvečje sam k bolestniku. Čudno je, kako gospoda misle, da duhovni pomoći imade konjske noge, ili pak da od ogromnih dohodaka od 200 f. može trošiti i za konja. Iz vlastitoga izkustva znudem, koliko to upliva na otec, kad inaču djetetu za školu. Kad je jednoč nagovaran otac kao pučki učitelj da moža stati sinu u visje učione što mi odgovori: Gospodine, videć ja kakovi ste vi siromasi nijansi srđen da sinu nagovaram, da se posveti svećenskomu stalištu, a za drugo nemogu ja trošiti. Samo ako bi sam drage volje na to privolio, drago bi mi bilo i nebi mu nipoštu precio. Ako dakle i prosti svjet vidí, da su svećenici slabo plaćeni, kako ćete da se tada mladost žrtvuje stalištu svećenskomu. Dao dobiti Bog da naš premitostivi biskup popravi i nadvlada i ta zla, pak će ga istarska mu braća spominjati i blagosloviti do veka.

Beršec na 24 marca 1878.

Častni i veleštovani gospodine urednici Naše Sloge, pozdrav vam veliki! Za prvi put vam pišem i vas prosim, nećemo zameriti, da vam grdo pišem, zasto lepse neumjem. Ovo vas prosim, da stavite u novine: Drago mi je da nam tako lepo Našu Slogu uredujete i ljepih stvari podučavate, a drago mi je zašto Sloga je od Boga, a nesloga od vraka. I tako vam pišem kako ovdje na Beršecini sve naopako grede. Tri stvari su, ke naš najveć muće: prenećimo podoštarije nego u Lovranu, tri ure daleko; drugo jesmo nesložni; treće smo pusti i goli; mislim reći od sume (boska), jerbo koji projde preko naše gore, ne vidi, nego sve pusti i golo, jer gdje nije sume ni dobre paše, onđe se može reći, da je pusto i golo. Tako je kod nas na Beršecini. Naši stari pričaju, da je jur bilo nešto sume i paše, ali se je najprije suma zatrila, onda i trava. Sada se već više nemogu živiti. Jos bi se nešto malo zarasio da se tvrdyo zabrani. Ali već je nekada htjela podoštarije i zastupstvo, da se zabrani, a pak je kratio. Dakle sami smo si krivili, da je naše komunsko zemljische goli kras; već je za nas slabo, a za našu djecu pak još gore; kamo te oni? Svi nemogu ni na more! Zato dajmo se na djelo i očuvajmo, što se može. Ovakvo nećemo moći ni blaga držati, a ni polje nam neće roditi, ako se ne gnoci; zasto jedanput da je jedan čovjek zvao fratra, neka mu polje blagoslov, pak je došao i blagoslovio a kad mu je dosta bilo, da reče: lodame, lodame sior župan, no migla la mia sinta man (gnoja, gnoja gospodine zupane, a ne moju svetu ruku). Kako ćemo

moć blago držati, kada neima dobre paše, a još si je čovjeku bez polja. Ledi su zemlju naždignuli, vode izprale u more i vjetri razpuhali; zalostno je kod nas i druguda po Istriji vidi nekoje kraje. Sada sam vam opisao po istini, što sam bolje znao i umio; a kada nasi čitatelji prošiju, neka sude jeli ili nije pravo govoreno. *)

Na Rici dne 4. travnja 1878.**)

Genij ljudskoga uma neide postupce naprvo istini korakom, već kadkad posrne, a kadkad zaostane. Tako vidimo, da naša vila lagarni sanak svinala prosloga vjeka, reć bi, kao da odpočinje od mnogoga rada i da se pripravi na nov. Take i bi. Stari kasteo Krapina narodi izbuditelj te miljenice Božje, ona se probudi, plane svim žarom srđca svoga te i nas jedne užiti plamenom rođljubija i požrtvovanja, a srđec nam osine ljubavlju.

Najjasnija zvezda na novom našem pjesničkom obzoru je Petar Preradović. Nježnije i europsije duše neznam bi li se našlo širom biela sveta. On pjeva, on ljubi, on miluje majku, toli milu, toli divnu, da neljubiti je, bio bi najveći grich pred Bogom. Sloga zove on sve u svoje kolo i naže svetu ljubav domovine kao najpreču dužnost svakomu. Na takovom rabiču ženljistu posadi on busen, iz kojega uzraste kita evica, koja neće uvelimuti do vjeka. Tu kitu poda on na uzdarje domovini, neponosće se ipak sa Venušinskim pjesnikom: „Exegi monumentum aere perennius“, već skromno moleć rod i domovinu:

Prah pod našim koracima,
Prah nam slavnih predjih to je,
Prah Žrinjskoga i Hrvoje
I mogućih sličnih njima.
Bud'no i mi vredni dosti
U njem s' hrani svoje kosti!

Ali nesrećom ni ta želja mu se neizpiši, jer njegove kosti leže izvan domovine, u tudjem Beču. Zahvalna domovina ozva se sa svih stranah, da izpuni želju milomu si sinu. A ni Rieka ne ostala zadnja. Ovedešna nar. Citaonica pripravi dne 2. o. m. o 7% satih sjajan koncert uči sledeći program: 1. Proslav. 2. Preradovićev „Bože živi“, napjev od Iv. pl. Zajca: mužki sbor. 3. „Putnik“ od P. Preradovića od Achille del Nero: gusle. 5. Ruska pjesma „Troprega“, potpouri iz opere „Traviata“ i „Standchen“ od Schuberta: citara. 6. „Brzojav“ vesela gluma u dva čina. 7. Sintonička glasbena slika iz melodijah glasbene opere „Žrinjski“ od Iv. pl. Zajca (priredjeno baš za ovu sgodu). 8. „Gđe je stanak moj“, narodan napjev: soprano solo. 9. „Mutia di Portici“, osmeručka na dva glasovira. 10. „U boj“ pjesma Dr. Fr. Markovića, napjev od Iv. pl. Zajca: mužki sbor.

Već o 7% bijaše dvorana puna puncata. Na svacijem licu čitao si očito zadovoljstvo i veselje i nezadovoljstvo čekanje. Napokom poslije 8 sati pokaze se na pozorište g. Iv. Rabar, koji pozdravi gostove rječtom besjedom: nascrti u kratko život pjesnikov i prosudi isto tako u kratko, ali jezgrovitio njegove pjesme. Čemu, da dalje trošim reći? Koncert bijaše u svakom obziru najsjajniji. Tuj si mogao vidjeti virtuosih i virtuosicah u pravom smislu, koji svi bijahu pozdravljeni sa gromovitim „Živio“ i najmanje po dvaput izazvani. Najviše užiti gostove „U boj“ poslije kojega se orio urnebesni „Živio“ dugo vremena, te se morao željno opetovati. Cielia zabava trajaše do prije 11 sati. Poslije koncerta se plesalo. Jos imam

*) Pozasmo mi onaj vaš pusti kraj; ali sto marljiv ihuli, to često moć učurati, što so mope, samo, ako je dobro volje.

Gospodsko društvo, koje će se u Kastvu osnovati za oči kastar, bit će van od voljice pomoći, ako budeš i vi svi učuti dužnost vršiti. Urednik.

**) Zakasnjeno radi nedostatka prostora. Ured.

Mate Jugevac novč. 30, Ivan Pučić novč. 30, Maria Fabris novč. 30, M. Revelante novč. 30, Šime Jedročić novč. 30, Fr. Gojtan novč. 30, Josip Stihović novč. 30, Josip Fabris novč. 60, sv. u Lindaru. Drenović u Zarječju for. 1, Josip Serdoč novč. 30, Mate Marković novč. 30, Ivan Serdoč novč. 30, Josip Serdoč novč. 30, Blečić Mate novč. 30, Andre Marković novč. 30, Andre Blečić novč. 30, Josip Serdoč novč. 30, Mate Serdoč novč. 30, Mate Serdoč novč. 30, Antun Blečić novč. 40, Andre Luković novč. 50, sv. knuti u Šredčilu. Ivan Baćić u Jurčićih novč. 30, u kapital novč. 30, Antun Monjac novč. 60, Mate Puhar novč. 40, Vicko Blečić novč. 30, Ivan Juge novč. 30, Mate Serdoč novč. 30, Ivan Čiković novč. 30, Josip Čiković novč. 30, Mate Gerbač novč. 50, u kap. novč. 50, sv. u Zametu. Ivan Barbić svecenik u Puli f. 2, Jakov Ravnikar župe upravitelj u Šibeniku f. 1.

Različite viesti.

Promjeno u tršćansko-koparskoj biskupiji. U Gamelniku umro je dne 10. o. m. M. C. G. Anton Sovinc, Vikan u pokoju. P. U. M.

Družtvu austro-ugarskog Lloyda ponuđeno je prošlog mjeseca u morskom parobrod imenom „Vorwärts“, koji je javljeni među lloydovim parobrodi. U daljnji mu je 918, u širini 37, u dubini 27 nogah, u stroju ili makini moć od 1200 esfektivnih konja i nosi do 60,000 centi. Bio dogovoren u ovdejšnjom lloydovom Arsenalu u 260 danah.

Savjet Hrvatskoj Matici. Kako primisno, tako stampano slijedeće:

Štovani Urednici!

Poznajajući vašu skrb za sve, što može igda promaknuti naprednog našeg naroda, usudujem da se posveti vam, da izviliti ustupiti malen prostorje slijećim vrsticam. Ja znam, da sl. „Hrvatska Matica“ netrebno od nikoga savjetu u vrišnju težkih si dužnosti prima svojim družtenikom, što ona podpuno zasvijedčuje izborom i izdavanjem od godine do godine sve to ljepeši i koristljivi knjigah. Ipak mislim, da je neću uvrediti, ako svrnom njezinu pozornost na Smilje, engleskom spisaču, koji se praslavlja sa svojim pukštili spieah ne samo u svojoj domovini, nego u čitavom izobraženom svetu. Do sada imademo jednu jedinu njegovu knjigu predvedenu u naš jezik s umjetničkim preradbama, a to je „Radiši Bog pomaga“. Nu tko je čitao njegove „Značaje i lili Karaktere“, onda „Postojanost pobijedi neznanost“ itd., mora težko žaliti, što nisu već i to kajige pristupu našemu narodu, koji bi iz njih erpio mnogo više koristi, nego li iz kojakavih nestalih Romanah, kojih uz svu neizmjerenu množinu jina kako malo dobrih u svetu. Znam je, da mora Matica jednako skrbiti za sve svoje družtenike, zato da ne može ni kad ni kamo bez Romanah, ali ono samo napomješ. Deder dakle, Slavni Matični Odbore, postignuto i za engleskom književnostu, pak često nači u njoj obilo i veoma zdravo duševne hrane za naš narod, a u prvom redu u napomenuta već spisačka, uz vježbu zakvalnost našega veoma poučljiva naroda.

Jedan Matični družtenik,

Sveti otac Papa Leo XIII. primivši prošlog mjeseca u posebni ustašaj i lili audienciju kardinala Howarda, poznatoga prijatelja Hrvata, opunovlasti ga, da priobi hrvatskomu sveučilištu u Zagrebu i njegovom rektoru, njegovoj apostolskoj blagoslov.

Budućnji dar. Dne 12. pr. mjeseca premijno je u Zagreb u najljepšem svjetu svojega života doktorand prava Dušan Kotur. Po njegoroj smrti plemenita mu majka darova domorodnim zavodom 8400 for., i to: Hrvatskoj Matici 2500, Svetjetočinskomu družtvu 2500, Jugoslavenskoj Akademiji 2000, Štipendiskomu fondu 800. Dve sto for. Družvu za „Podporu Ubogih Pravnikah“, dve sto for. Družvu „Hrvatski Dom“, dve sto for. Družvu „Hrvatska Lira“. Ugledali se i mnogi u ovaj plameniti čin!

Umrlo je mjeseca srpnja prošle godine u Južnoj Americi u mjestu Pilgrims Restu neki zlatotrač, rodom Hrvat, po imenu Andreja Lazarović. Gradjanke englesku oblast, iz Travallia, napomnute pokrajine, traži počajnikove rodake.

Daily News, engleski list, govoreći o sadanjem političkom položaju, donosi slijedeće: Sve zavisi od Austrije. Predobjije li Rusija, za to Austriju, to će ruska vojska bez dvjeba posvojiti Bospor. Izjavili li se pako Austria za Englezku, tad se Rusi neću uvesti zapovjeti Bospor. Rusija biti uđa jamačno pustila cestu Turku Englezkoj, izuzam tvrdjave, pa bi se

zatim svom silem oborila na Austriju, te uđala sa tri strane na nju, iz Poljske, Rumunjske i Boane. Pobjedi li kasnije Rusija ili Austrija, Englezka bi dobila u stakom slučaju, jer bi poslio rata posjedovala Tursku. Pobjedi li Austrija, zauzele bi Rusiju i Austriju svoje položaje prije rata, a nebi dobiti ništa, već samo povećale svoj državni dug. Izgubili bi S druge strane ponudila bi joj Rusija u cenu saveza Bosnu i kus Bugarsku od Sofije do Salona, te bi se tako Austrija razširila do egejskoga mora. Pita se sada, koju će stran Austrija poprimiti. — Ove riedi kažu, kako su Englezji tujek najveći šebljenjaci, nevrnedi iškrena drugovljana.

Proročanstvo. Po njemačkih novinah kola neko stalo proročanstvo, koje navješćuje „vinarem godine 1878.“ ovo: „Bađvar! Pravite baćve, pravite baćve, koliko ih samo možete! Vinari, van s njim po što po to! Vinarska ruža divno crvate, a ruža od Jerikia divno se o Božiću razvila. Od tufa ima izgleda na bogatu jesen. Veselite se vijudi vinari!“ — Ljepo je to proročanstvo, same neslašte!

Pregled tršćanskoga tržišta.

dne 25. aprila 1878.

	OD for. nr.	DO for. nr.
Vesak primorski i ugarski za 100 kg	130	142
Kafa Postorika	120	132
S. Domingo	88	102
Ito polug vrsni	70	100
Cukar austrijski	38	39
tuboni	35	37
Crtanje trave buljado (Ori- jantomo)	130	142
Naranči skriveni	0 50	7 25
Karab puljoko za 100 kg	8	10
Jerantinsko dalmatinsko	—	—
Smokve Kalmaria	10	14
puljoko	12	13
Litanci skriveni	4 50	5 35
Budomski litli mandulini puži za 100 kg	20	25
dalmatinsko	—	—
Ločnjaci	10	30
Sjijer	20	41
Psonica ruska	11 73	13
ugarska	12 73	13
guljadska	—	—
Kukuruz (turkijska) ruski ugarski	8 23	8 70
Inaz	19 00	—
Jetan	9 50	11
Zob ugarski arbanasika	8 25	8 50
Passul (fazol), polug vrsni rob	13	15
Loca	12	14
Oriž italijanski	17 25	24
Engleski (kitajski)	15 75	17 75
Vuna bosanska	110	120
morojska	130	—
arbanaska	123	126
Dasko koruško joljivo	52	61
Stajersko	44	73
Greda	12	14 60
bukovico	8	9
Ulio italij. nižnji vrsni za 100 kg	55	59
„najbolje“.	78	81
„srđenje“ vrsni	60	70
dalmatinsko	55	—
litariske	—	—
Kamenko ulje u barilu	10 23	—
u kasači	17	—
Kožo strojno naško	178	200
ulje voljivo naško	107	134
dalm., ist. i bos.	72	117
Janjodni naško . . . za 100 kom.	95	105
dalmatinsko	60	80
kožje za 1%	75	80
runono slane	58	65
suko	49	59
čeče za 10 komadača, u srobru	25	27
lakalar za 100 kg	25	33
Sardole i baril za 100 kg	15	24
Vitrol modri za 100 kg	20	30
Mastlo	50	61
Loj dalmatinski i naški	17	49
Sajo	—	—
Mast (selo raztopljeno)	53	—
Slanina	44	49
Rakitki stolari (100 litera) . . . za 100 kg	26	—
Galvizi itarski za 100 kg	9	—
Roj naški	9	9 25
Itarski	8 90	9
Liskoje od jajovika	15	16 50
Vinsko strogino (Gripula)	21	46
sploh	30	35
Med	34	16
Lumbor (jablaco) od jave- riko	3 73	9
Patol baril od 100 kg . . . za 100 kg . . .	17 50	23 50
Canjo (strao) . . . za 100 kg . . .	—	—
Katran daimat.	—	—

LISTNICA.

Sl. Občini u Kastvu: Kad ste prva četiri broja „Naša Sloga“ zadrali, a stoprati potoga nam vratili, niste li s nama ponesli kao ljudi, i to tim manjo, što jo na čelu našega prvo broja stajalo, toga nam ne povratiti, da ćemo ga smatrati svojim predbrojnikom. — P. n. g. Ujoviću Antu u Poljicah: Mi vam

uredno šaljemo list, kao što se iz naslova osvjeđoditi možete na tamnošnju postu u Imotski, a da ga vi neuredno dobivate, tomu imala bi biti kriva pošta, nader dake pregleđi kod tamošnje pošte. — N. N. kmetu u Beršću: Kao što javisemo u 22. broju od 16. novembra lanske godine, tako zvane „Američke motike“ prodavaju se kod kmetskoga kranjskoga društva u Ljubljani, a u Beču kod trgovca Adalberta Pollaka — Bräuherstrasse 1, i to polag volitivne po 75 do 1 f. 75 noč.

Tek Novacah polag Borse u Trstu od 16—30. aprila 1878.

Dne	Cardinali Cekalj	Napoleoni	Liro ster.	Prid. bito (kg)	Dne	Cardinali Cekalj	Napoleoni	Liro ster.	Prid. bito (kg)
16.	5.70	0.73	106.15	24	5.70	9.80	—	—	107.
17.	5.03	0.71	12.15	—	106.30	23	5.82	9.80	12.31
18.	5.60	9.72	11.11	—	107.25	26	5.77	9.82	12.28
19.	—	—	—	—	—	21	5.70	9.85	12.31
20.	5.69	0.72	—	—	106.25	28	—	—	107.30
21.	—	—	—	—	—	29	—	—	—
22.	—	—	—	—	—	30	—	—	—
23.	5.70	9.71	12.19	106.50	—	—	—	—	—

Grena bol, kašalj, fireputavica, promuklost, nazeb, zadavica, rora, zapala ustnih itd.

mogu se u kratko vrijeme izložiti rabi-
njom

NADARENIM

Prendinievih Sladkišah (PASTIGLIE PRENDINI)

Moji ljih getori P. Prendini lučbar i ljekarnik u Trstu.

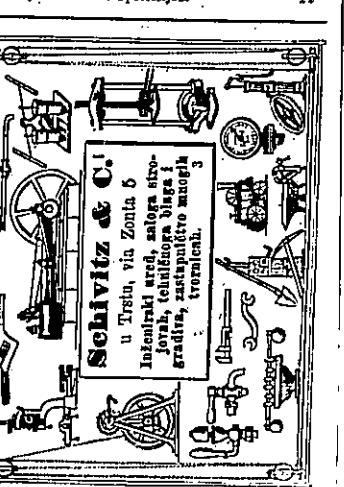
Vesoma pomala učinkovit, proporcionalno i

grileni zapalj nastoja kao za čudo uzimanjem jivil sladkiša.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je pan-
zljivo. Zato valja avak pitati Prendinievu sladkišu.

Preduzima se Prendini-ovo Učkarni i Trstu (For-
macia Prendini u Trstu). — A Ivan Trsta dobivaju-
so: na Rizci kod Prodana ljekarnike i kod Josela i
Pavla mirodžara; — u Gorici kod Zanetti-a, Pon-
toni-a, Korpana i Kirnora; — u Puli kod Wassermann-
a i Schindlera mirodžara; — u Malom Lošinju
kod Vlasić-a; — u Pasini kod Itons-a; — u Zadru
kod Boršića i Beretinić-a; — u Šibeniku kod Berosa
i Misture; — Špljetcu kod Volpi-; — u Koričli
kod Zoretić-; — u Makarskoj kod Pojanić-a i u svih
boljih ljekarnih ilti Speculariab.

22

NADARENI LUČ.-LIEKARNIČKI OBRTNI ZAVOD KARLA ZANETTI-a u Trstu.

Veliko razprodavaliste domaćih i stranih osebujnosti sa tvornicom pli-
nasti vodala te ljekarnami u TRSTU, POREČU i GORICI.

Menotti-evi sladkiši ^{so bijedanjem} prava za katalj. Nedrvljeno ozdravljenje.

Tko nezdravi, hote mu se novi povratiti. Ovi dragoceni utužljivi sladkiši su u svojoj bolesti za ločenje pravih i osobito zdravstvenih, jer nastavljeni od proti ljekovitih raslinih. Uzimaju se i najbolje uspješno proti grčivoj nazebi kastiju, tellim ušima s počekom koli kod se već okoropljen; onda proti bolesni, tellim ušima s počekom nizje. Ni jedna obitelj nobi imala biti bez oroga sredstva, kojo je toliko, a stoli toli mali.

Ustrojaj od Dra. Eguisetera, što se mogu ra-
biti bez tuđe pomoci.

Brescianski ostržiki staro i skušeno sredstvo proti skutovanoj kostobolji kao također prati natuci.

Ulije od treskinih jetara (sa jodom) prigotovljene po lutbama i likeru K. Zanetti-u u Trstu. Ovo je najbolje sredstvo proti skutovima, kod se bolnik pridigne počekle bolte, onda proti uzmni u kostiti itd. Skvaka učna ima u svim drima jod-čeljaku.

Prava žiljevda voda (Vera Aquae di Cittiglio) za gospode od Planchata-n, povlašćena parizskog lutbara. Krupost ove vode jest jedna od najuspješnijih lute proti grčivoj zdravstvenoj.

Naša židčina za konje. Ona je obično za najljepši mladi gođinu, kada je došao za lice kojkakav crvenina, to da izčezno sa lice kojkakav crvenina i ostalo gruboto. Njedna gospoda, kojoj je mala krasota i slatka puti, nobi imala biti bez ožljavo vode, kojo pomaže postalo običenom.

Orložov neplijiv prah bio i ru-
šljivo boje za gospode. Omot po 10 noreličih.

Bolice Redlingerova na malo i na veliko. Samotočno skočevno ulje bez ikav-
ni duba ni tekla, čisti zlo hrobo i bez strašno.

Pčelinjakova žest (Spirito di Melissa) be-
zognjivo karmelito u Mlečito.

Sklađišta svih radnih voda sa jamstvom da su svičet i prave — Prendini pruževine Ranarski strojevi — Padpasci — Prijeće ičiti čarape itd. — Ječina omec-
patična srednja ljekarna.

— Svaki imaj oček na patovre. — Prodaje se na veliko u luč.-obrtnom zavodu KARLA ZANETTI-a u Trstu, Via Nuova N. 27, srednje skladistište za Trst, Primorje, Dalmaciju, Grčku, Egipat i Turku.

SKLADIŠTA: U Kopru kod Giovannija — Motovunu kod Matejida — Špljetcu kod Tosigija — Poreču kod Angelina — Rovinju kod Andriola — Zadaru kod Andrijeva — Šibeniku kod Farinonija — Tržlju (Monfalcone) kod Fumagalli- — Rovinju kod Patuće — Cervignanu kod Lavisone — u svih prvih ljekarnah evropskih.

10